

O C E N A

Rozprawy doktorskiej

Mgr . Eweliny Lidii Nowińskiej pt:” ***Sprawność funkcji psychomotorycznych i poznawczych u osób zawodowo uprawiających sport***”

Zgodnie z uchwałą Rady Dyscypliny Medyczne Collegium Medicum im. Ludwiga Rydygiera w Bydgoszczy z dnia 25.09.2024 r.

Znaczenie aktywności fizycznej w zapobieganiu niepełnosprawności w chorobach neurologicznych nie budzi wątpliwości . Uważa się, że regularna aktywność fizyczna – poprzez aktywację czynników troficznych, redukcję stresu oksydacyjnego i poprawę plastyczności mózgu w istotny sposób może modyfikować postępujący proces starzenia się, stanowi zarazem ważny element idei aktywnego starzenia się, poprawia wydolność i wytrzymałość osób cierpiących m. i na choroby układu krążenia, nadciśnienie, cukrzycę; zmniejsza ryzyko wystąpienia nowotworów itp. Istotne jest, że systematyczna aktywność fizyczna aktywuje pętle korowo-podkorowe, wpływając również na funkcje emocjonalne i poznawcze. Wobec relatywnie małego zainteresowania badaczy problematyką wpływu wysiłku fizycznego u młodych osób zawodowo uprawiających sport,

propozycja oceny markerów psychofizjologicznych i neuropsychologicznych, przedstawiona przez Doktorantkę, wydaje się w pełni zrozumiała i należy ją powitać z prawdziwym zainteresowaniem.

Mgr Ewelina Nowińska podjęła się ambitnego zadania analizy związku szeroko rozumianych funkcji poznawczych z perspektywy psychomotoryki u osób zawodowo uprawiających sport.

Tak sformułowana tematyka badania jest w pełni zasadna i nowatorska, ponieważ dotychczas nie zaproponowano tego rodzaju tak szerokiej konstelacji oznaczeń.

Przedstawiona do oceny praca wnosi dużo elementów poznawczych, ponieważ wskazuje na nie do końca jeszcze poznane czynniki odpowiedzialne za aktywację funkcji poznawczych i psychomotorycznych

Postawiony cel pracy i przedstawiona koncepcja badań, jak również powszechnie przyjęte w badaniach naukowych metody standaryzowane oraz zastosowanie adekwatnych metod matematycznych, pozwoliły Doktorantce na zebranie dostatecznej liczby informacji stanowiących cenny materiał dla analizy matematycznej.

Zgodnie z przyjętym standardem praca została podzielona na część teoretyczną, wprowadzającą czytelnika w aktualny stan wiedzy na temat wpływu aktywności fizycznej na sprawność funkcji psychomotorycznych i poznawczych oraz część przedstawiającą badania własne. Trzeba podkreślić bardzo szerokie spojrzenie Doktorantki na te zagadnienia z uwzględnieniem nie tylko ośrodkowego układu nerwowego ale również pozostałych układów i próbą interpretacji tych relacji na poziomie neurobiologicznym.

Praca jest stosunkowo obszerna, liczy ogółem 182 strony tekstu, w tym 438 pozycji literaturowych, ponadto znaczną liczbę tabel oraz

rycin. Dodatkowo na końcu podany jest wykaz dokumentów(stosowanych skrótów) i załączników.

Generalnie, załączone tabele są przejrzyste, a ryciny jasno informujące, dokumentacja pracy jest dobra, zwraca uwagę duża staranność i dokładność jej przygotowania. Bogate piśmiennictwo, właściwie dobrane, uwzględnia w większości prace z ostatnich lat i co jest godne podkreślenia, w tym autorów polskich. Zwraca tutaj uwagę duża wiedza specjalistyczna Doktorantki w obszarze poszukiwań nowych, nie odkrytych jeszcze terenów eksploracji badawczej.

Praca napisana jest generalnie poprawną polszczyzną, Doktorantka złożyła dowody dobrej orientacji w obszarze zagadnień metodologicznych wynikających z przyjętej eksploracji badawczej. Praca ma charakter nowatorski, brak jest tak kompleksowych opracowań nie tylko w naszym kraju. Zastosowana metodologia badania oraz analiza statystyczna zebranych danych pozwala na przyjęcie tez postawionych przez Autorkę za udowodnione, w takim zakresie jak to zostało podane w 7 końcowych wnioskach. Konstrukcja pracy jest zgodna z wymogami stawianymi oryginalnym opracowaniom badawczym. Hipotezy postawione na wstępie zostały rzetelnie przebadane z pomocą adekwatnie dobranych nowoczesnych narzędzi badawczych i w oparciu o właściwie uwzględniony materiał badawczy. Doktorantka dowiodła, że potrafi przeprowadzić krytyczną ocenę swoich spostrzeżeń i poddać je wnikliwej i merytorycznej dyskusji.

W konkluzji uważam, że praca mgr Eweliny Nowińskiej pt.: „Sprawność funkcji psychomotorycznych i poznawczych u osób zawodowo uprawiających sport ” w pełni spełnia warunki wymagane ustawą o pracach doktorskich i mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauki Medyczne Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy wniosek o dopuszczenie mgr. Eweliny Nowińskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Uwzględniając zarazem istotny wkład Doktorantki w rozwój naszej wiedzy na temat wpływu wysiłku fizycznego na funkcjonowanie poznawcze u osób zawodowo uprawiających sport, wnioskuję o odznaczenie tej pracy.

Uwagi natury, redakcyjnej i propozycje, które nie naruszając istotnej wartości pracy, mogą okazać się pomocne przy ostatecznej jej redakcji:

1. Praca nie jest wolna od sporadycznych błędów językowych, w tym potknięć stylistycznych, jak również powtórzeń, co należałoby usunąć przed oddaniem pracy do druku
2. Istotne byłoby wskazanie, jaki rodzaj sportu zawodowego (czy może sport wyczynowy) ma szczególny wpływ na funkcjonowanie poznawcze?
3. Nie znalazłem informacji o stopniu wytrenowania osoby badanej. Czy był podobny, jeżeli różny u poszczególnych zawodników to czy wpłynął na uzyskane wyniki badań funkcjonowania poznawczego?
4. Uwaga natury redakcyjnej: ryc. 4 przedstawia wzór formularza testu rysunkowego, a nie zestawienie narzędzi badawczych (przedstawione ono jest w tabeli 2)
5. Czy obserwowano np. pogorszenie stanu zdrowia w trakcie badania czy też inne przyczyny spowodowały wykluczenie z badań zawodników czy osób z grupy kontrolnej?
6. Nie stanowiło to wprawdzie podstawowego tematu niniejszej pracy ale w dalszych badaniach (do których jak sądzę, nie muszą Doktorantki specjalnie zachęcać) wydaje się zasadne oznaczenie wybranych parametrów neuro-biochemicznych, co może przyczynić się do szczegółowego wyjaśnienia wzajemnych związków pomiędzy poziomem wytrenowania zawodników i jego wpływem na funkcje poznawcze.

Stwierdzone drobne niedociągnięcia mają w dużej mierze charakter redakcyjny i mogą okazać się pomocne zarówno przygotowywaniu pracy do druku, jak również w odniesieniu do dalszych prowadzonych przez Doktorantkę badań.

Przedstawiona praca dostarczyła wyczerpującej odpowiedzi na postawione zagadnienia. Użyte w pracy i szczegółowo opisane metody są właściwie dobrane, a 7 wysuniętych z pracy wniosków znajduje pełne uzasadnienie w wynikach przeprowadzonych badań.

Prof. dr hab. med. Jerzy Leszek

Katedra i Klinika Psychiatrii

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Wrocław, 8.11.2024 r.